

Josep-Lluís Carod-Rovira i Tomàs Llopis són els guanyadors, ex-aequo, del premi Andròmina de narrativa de l'any 2012

Itàlia i la Marina Alta, paisatges de premi

Josep-Lluís Carod-Rovira i Tomàs Llopis han aconseguit, 'ex-aequo', el 41è Premi Andròmina. Sengles recorreguts retrospectius per Itàlia i la Marina Alta han captivat el jurat: en el primer cas, prosa memorialística, i en el segon, narrativa històrica.

“Són dues obres de tanta qualitat que no ens en podíem quedar amb una de sola, i tampoc no volíem declarar una de guanyadora i una de finalista: calia que totes dues se'n dugueren el premi”, afirma Isabel-Clara Simó, membre del jurat del premi Andròmina d'enguany conjuntament amb Josep Piera i Laia Climent.

Hi ha morts que pesen cent anys. Una de les dues obres guardonades, està escrita per Tomàs Llopis (Beniarbeig, Marina Alta, 1954), professor de literatura catalana en un institut de Pego.

Narra la història de la nissaga Facadell, a través de la qual enllaça l'expulsió dels moriscos amb la batalla de Setla de Nunyes, de l'any 1693, durant la Segona Germania. Hi ha bandolerisme, noblesa... I finalment, a l'epíleg, referències a l'inici de la guerra de Successió al País Valencià.

Un xiquet de cinc anys, fill de morisc, és adoptat i a partir d'ací s'inicia una nissaga mitjançant la qual s'assisteix a esdeveniments decisius de la història valenciana. Inspirada en les comarques centrals –la Marina Alta, l'Alcoià, el Comtat i la Vall d'Albaida, sobretot–,

Llopis ha necessitat cinc anys per a enllestir una novel·la que és, de fet, la seua primera incursió en aquest terreny. Anys enrere va publicar *Les volves d'aquella neu*, pensada per a un públic juvenil. Ara hi ha anat molt més enllà, atès que ha volgut remuntar-se a l'època feudal, “que guarda força semblances amb l'actual, quan tothom és ostatge d'una hipoteca a trenta anys”. En resum, Llopis ha donat veu “a qui no en té”. O a qui no en tenia, al segle XVII.

Per exemple, a les dones. Perquè el seu llibre “també és un homenatge a les dones”, hi afegeix. Alhora, Llopis ha aprofitat l'ocasió per a descriure el Beniarbeig nadiu, aquell que va conèixer de petit i que hauria volgut veure perservat. En canvi, aquesta petita població de muntanya propera a la costa té dos milers d'habitants, un miler dels quals arribats la darrera dècada i mitja, i alguns plans urbanístics n'han previst l'arribada d'un miler més.

I de la Marina cap a Itàlia. Josep-Lluís Carod-Rovira, ex-vice-president de la Generalitat de Catalunya i actual director de la càtedra de Diversitat Social de la Universitat Pompeu Fabra, ha escrit *La passió italiana*, on fa “narrativa memorialista” de bracet de Miquel Capella. “Sempre hi he tingut passió, per Iràlia”, diu Carod-Rovira, que parla de Roma, de Sicília i l'Alguer, a més de relacionar aquells espais amb la cultura catalana, que hi ha a sota.

“En el fons, els catalans som uns italians frustrats”, va dir a Carod un altre pres polític amb què compartia espai a la presó Model de Barcelona, el 1973. I ell, que hi està d'acord, ha tret a passejar al llarg de l'obra uns altres apassionats del país transalpí: Joan Francesc Mira, el pare Batllori, Josep Soler Barberà, Josep Piera, Josep Maria de Sagarra, Jordi Carbonell o Lluís Juste de Nin, entre més.

“És un gran homenatge a Itàlia”, conclou Isabel-Clara Simó, que incideix en la “qualitat extraordinària” del llibre de Carod-Rovira. I ell, de la seua banda, volia “descobrir un polític que té una vida més enllà de la política”. Això sí, remarca que el llibre està escrit “des d'una perspectiva nacional”.

Victor Maceda